Nr. 115. **Kraków, Sobota 15 Marca 1919.** **Rok XXXVIII.**

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.

PRENUMERATA WYNOSI:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	102 K — h	51 K — h	25 K 50 h	8 K 50 h
z odnoszeniem do domu	120 „ — „	60 „ — „	30 „ — „	10 „ — „
w Polsce:				
z jednoraz. przesyłką poczt.	120 „ — „	60 „ — „	30 „ — „	10 „ — „
z dwuraz.	132 „ — „	66 „ — „	33 „ — „	11 „ — „
w państwie niemieckiem	132 „ — „	66 „ — „	33 „ — „	11 „ — „
w innych państwach	144 „ — „	72 „ — „	36 „ — „	12 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy" w Krakowie. — Nr. rach. pocz. Kasy oszczędności 857.484.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcyi 41, Administracyi 241, dla rozmów zamiejscowych 1672. — Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 20 halerzy: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego, ulica Trzeciego Maja l. 5 i w Biurze Plohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 20 halerzy.

NOWA REFORMA

WYDANIE POPOŁUDNIOWE

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcas A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9. — Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7. — Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie: Biura dzienników A. Buchstab, ulica Karola Ludwika l. 21; — S. Sokołowski, ulica Trzeciego Maja l. 1. W Jarosławiu: J. Soszyńska. — W Tarnowie: M. Rockach. — W Wiedniu: Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I., Wollzeile 6; — M. Dukes Nachf.; Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu); — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze); — H. Schalek (Wollzeile). — w Paryżu Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette, directeur Rue Rougemont 14.

Załączniki do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się po cenie 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Oszczerstwa czeskie.

Wiedeń, 15 marca (PAT). »W. Morgenztg.« przynosi następujące wiadomości z Morawskiej Ostrawy:

Strajk w obszarze Karwińskim trwa dalej. Charakterystycznem jest, że właśnie strajkują górnicy w tych kopalniach, z których ma być **dostarczany węgiel dla Polski.** Polscy górnicy strajkują dla tego, ponieważ węgiel **nie bywa wysyłany do Galicyi.** Nie chcą oni podjąć pracy, dopóki obszar węglowy nie będzie obsadzony przez Polaków.

Prasa czeska zarzuca Polakom, że wywołują niepokoje bolszewickie(!), ponieważ widzą, że **utracą zagłębie węglowe.** Węgiel dla tego nie dostaje się do Galicyi, **ponieważ Polacy wysyłają go na Węgry(!).** Prasa czeska twierdzi nadto, że strajk wywołany został przez agentów, którzy wypłacają pieniądze strajkującym i domaga się energicznych zarządzeń rządu, który powinien zwrócić uwagę mocarstw na to, że Polacy przedstawiają siebie jako przedmurze przeciw bolszewizmowi, a sami próbują wywołać w obszarze morawsko-śląskim ruch bolszewicki.

Rusini i dyrektoryat Ukrainy.

Wiedeń, 15 marca (PAT). Ukraińskie biuro prasowe donosi w depeszy iskrowej ze Stanisławowa, że na posiedzeniu głównej komisyi najwyższej rady narodowej uchwalono wysłać przedstawicieli rządu republiki zachodnio-ukraińskiej do dyrektoryatu Ukrainy. Przedstawicielem zamianowany został prezydent zachodnio-ukraińskiej rady narodowej dr Eugeniusz Petruszewicz, który już odjechał do Winnicy.

Pogromy żydów.

Wiedeń, 15 marca. (PAT). »Der Abend« cytuje doniesienie wschodnio-galicyjskiego biura prasowego ze Stanisławowa, donoszące o pogromach żydów w Tarnopolu. Ponieważ ruch dla osób cywilnych na liniach kolejowych, prowadzących ku Wielkiej Ukrainie, jest od dwóch dni wstrzymany, nie było możności zaciągnięcia dokładnych informacyj. Wykroczenia przeciw żydom miały także miejsce w Chodorowie, Stryju i Przemyślanach. W Przemyślanach pułk kozacki zrabował wszystkie sklepy żydowskie. Prezydyum rady żydowskiej na Galicyę wschodnią interweniowało u sekretarza państwa republiki ukraińskiej zachodniej w sprawie zajść w Tarnopolu. Oprócz pogromów we wszystkich miejscowościach, w których mieszkają żydzi, władze wojskowe i cywilne ukraińskie dopuszczają się nadużyć wobec ludności żydowskiej. Wychodzący w Tarnopolu dziennik »Unser Weg« ostrzega przed stosowaniem nahajki.

Zamęt w Czechach.

Wiedeń, 15 marca. (PAT). »Der Abend« donosi z Pragi: Agitacya monarchistyczna wywołuje zaniepokojenie w sferach socyalistycznych. Tarcia w zgromadzeniu narodowem czeskiem, według doniesienia tego pisma, tak dalece się zaostrzyło, że już dziś mówi się o odroczeniu zgromadzenia narodowego.

Targ dewiz w Pradze.

Ostrawa Morawska, 15 marca. »Morgenzeitung« donosi z Pragi: Centrala dewiz w Pradze ogłosiła dnia 13 bm. po raz czwarty od chwili stemplowania not silnie obniżone notowania obcych środków płatniczych, co musi wywołać sensacyę. I tak dewiza Wiednia, notowana po raz trzeci, została zniżona z 78¾ na 74½ (pieniądz — kupno), co w zapłatach na Wiedeń daje 25½ procent disagia.

Austryacko-niemieckie noty stemplowane, które dnia 12 bm. po raz pierwszy były notowane po kursie 78—79, zostały nazajutrz zapisone po kursie 74.25, co daje 26½ procent agia na korzyść Pragi.

Inne dewizy i waluty doznały tego samego losu. Zapłaty na Zurych spadły z 353 na 329, na Berlin z 179.25 w dniu 10 bm., na 162 w dniu 12 bm. Marki spadły z 170.25 na 147. W Zurychu płatność na Pragę notowano dnia 12 bm. po kursie 29.25, co daje 2 franki podwyżki.

Ruble i marki.

Wiedeń, 15 marca (PAT). »Die Zeit« donosi z Berlina:

Obieg rubli w Niemczech przybrał wielkie rozmiary. W Królewcu przytrzymano w tych dniach dziecko, przy którem znaleziono rubli wartości 900.000 marek. **W Berlinie widać wszędzie ruble.** Ludność polska przyjmuje teraz najchętniej **banknoty niemieckie.** Miejscami, w których te pieniądze się gromadzą, są Warszawa i Łódź. Płaci się tam za niemieckie banknoty cenę wyższą od kursu, **aby je potem przewieźć do Belgii.** W ten sposób przemyca się także wiele banknotów niemieckich z Berlina przez Szwajcaryę i przez Francyę do Belgii, aby stan efektywny niemieckich banknotów w Belgii zwiększyć ze szkodą dla Niemiec.

Z Sejmu.

Warszawa, 15 marca. Najbliższe posiedzenie Sejmu odbędzie się we wtorek o godz. 4 popołudniu.

Zaprzeczenie pogłoskom.

Warszawa, 15 marca. (Tel. pr.) »Kuryer Poranny« zaprzecza wiadomościom, podanym przez dzienniki, jakoby gen. Rozwadowski miał być odwołany z frontu lwowskiego i jakoby gen. Szeptycki otrzymać miał dowództwo na Litwie i Białorusi. Informacye te są bezpodstawne. Gen. Szeptycki bawi wprawdzie w Warszawie, lecz pobyt jego tutaj nie zostaje w żadnej łączności z funkcyami, które mu prasa wyznacza. Gen. Iwaszkiewicz jest chory i nie może być mowy w tej chwili o jego wyjeździe na front.

Paszporty polskie.

Warszawa, 15 marca. (PAT). Wydział prasowy ministerstwa spraw wewnętrznych komunikuje, że wobec trudności, na jakie urząd dla uchodźców natknął się w poszczególnych wypadkach stosowania rozporządzenia komisarza nadzwyczajnego na powiat i miasto stołeczne Warszawę z dnia 5 marca b. r., komisarz nadzwyczajny wyjaśnia, że na paszportach Polaków z Poznania i z Galicyi, jeżeli one są obcokrajowe, należy kłaść stempel: »pobyt w Warszawie dozwolony«, zaopatrzony pieczęcią urzędu i podpisem. Polacy, posiadający paszporty obcokrajowe, pochodzące z innych stron, mają przedstawić do urzędu, oprócz paszportu, zaświadczenie instytucyi społecznej o ich polskości. (Uwaga. Takiemi instytucyami są dla kresów wschodnich: »Koło Polaków kresów wschodnich«, dla Rosyi »Koło Polaków i reemigrantów w Moskwie«).

Unormowanie płac nauczycieli ludowych.

Warszawa, 15 marca (PAT). Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego w porozumieniu z ministerstwem skarbu wydało zarządzenia w sprawie unormowania wynagrodzenia dla nauczycieli szkół ludowych na terytoryum dawnej Polski.

Kara za zbrodnie na ziemiach polskich

Warszawa, 15 marca (PAT). Na polecenie przedstawicielstwa polskiego na kongresie, Biuro prac kongresowych zorganizowało wydział **badania pogwałcenia prawa międzynarodowego** przez władze i armie austryackie i niemieckie **na ziemiach polskich**, celem ustalenia winy osób, które dopuściły się przekroczenia prawa międzynarodowego oraz zwyczajnego. **Winni będą ewentualnie pociągnięci do odpowiedzialności przed trybunałem międzynarodowym w Paryżu.** Jako czyny występne ustalono: 1) systematyczne teroryzowanie ludności, 2) umyślną dewastacyę, niszczenie własności i rabunek, 3) nielegalne kontrybucye i pobór, 4) nielegalne egzekucye, 5) deportacya ludności cywilnej z okupowanych terenów na przymusowe roboty, 6) zabijanie zakładników, 7) bombardowanie z powietrza bez ostrzeżenia, 8) bombardowanie umyślne i bez potrzeby szpitali, 9) nielegalne posługiwanie się i złe traktowanie jeńców wojennych, 10) instrukcye do niebrania do niewoli, 11) ogólne stosowanie nielegalnych metod walki.

Uczczenie bohaterów z pod Rynarzewa

General Dowbór-Muśnicki, głównodowodzący w Wielkopolsce, ogłosił następujący rozkaz dzienny:

Przy zdobyciu pancernego pociągu dnia 17 lutego br. odznaczyli się niżej podani saperzy 1 batalionu saperów wielkopolskich:

1) plut. Grzesiak Józef — zabity, 2) szereg. Banaszak Stanisław — ranny, 3) st. żołn. Murawski Maryan — ranny, 4) szereg. Horyszczak Jakób — ranny, 5) szereg. Sroka Stefan — ranny, 6) szereg. Gryl Feliks — ranny, 7) szereg. Leśniewski Wojciech, 8) szereg. Wiśniowski Ignacy, 9) szereg. Filipek Władysław.

Ta oto garstka po wysadzeniu toru kolejowego, nie zważając na znaczną przewagę załogi pociągu, mężnie rzuciła się do ataku i walcząc aż do przybycia posiłków, nie dała wrogowi wycofać pociągu. W nierównej walce tylko 3 ocalało.

Ten czyn bohaterski stawiam za wzór. Poległym niech ziemia rodzinna da wieczny spokój! Reszcie — szczycąc się, że dowodzę nimi, składam podziękowanie. Rozkaz ten przeczytać przed frontem wszystkich wojsk mi podległych.

Francya wielkim wierzycielem Niemiec

Wiedeń, 15 marca (PAT). Wiedeńskie Biuro korespondencyjne ogłasza następującą depeszę o przebiegu ostatniego posiedzenia francuskiej Izby deputowanych:

Minister skarbu Klotz w odpowiedzi na kilka interpelacyj powiedział, że wydatki Francyi w czasie wojny **wynosiły 172 miliardów,** z czego 118 miliardów poszło na wojsko i marynarkę. Wysiłek finansowy Francyi w czasie wojny był bardzo znaczny i tem dotkliwszy, że 10 najbogatszych departamentów francuskich obsadzonych było przez nieprzyjaciela, przez co Francya była pozbawioną jednej piątej części swoich dochodów. Byłoby chimerą przypuszczać, **aby budżet mógł odzyskać równowagę** przez zaprowadzenie monopolów. Zanim zaapeluje się do siły podatkowej Francyi, **zapłacić muszą Niemcy.** Nastąpić to będzie musiało w najkrótszym czasie. Nie można niczego przedsiębrać, zanim nie będzie dokładnie określony **dług Niemiec.** Co do naprawy **szkód przez Niemcy**, koalicya jest jednego zdania. **Zniszczone prowincye nieprzyjaciel będzie musiał odbudować**, ale zanim dokona tego wielkiego zadania, **będzie musiał zapłacić wielkie zaliczki.** Jeżeli zapłata ta będzie wymagała dłuższego czasu, to muszą być dane pewne gwarancye, że zapłata ta nastąpi. **Francya jest wielkim wierzycielem Niemiec.** Stosownie do liczby miliardów, jakie otrzyma, ukształtujemy nasz budżet. Minister zaznaczył następnie, że żądanie Francyi wobec Niemiec otrzymać muszą charakter żądań **uprzywilejowanych.** Minister powtarza, że rząd nie ma zamiaru nakładania na Francyę nowych podatków, zanim nie będzie ustalone odszkodowanie, jakie mają zapłacić Niemcy.

Izba przyjęła zwykły porządek dzienny, zaproponowany przez rząd.

O wyżywienie Niemiec.

Paryż, 15 marca (PAT). Radiotelegram stacyi krakowskiej.

Mr. Hoover będzie przewodniczył delegacyi amerykańskiej, która udaje się do Brukseli w celu prowadzenia rokowań z Niemcami **w sprawie ich wyżywienia i wydania niemieckiej floty handlowej.** Towarzyszyć mu będą pp. Dumont, Robinson i Strauss. Hoover upoważniony jest przez najwyższą radę wojenną w Paryżu do zapewnienia dostawy żywności dla Austryi. **Sprawa wyżywienia Polski została już pomyślnie załatwiona.**

Tymczasowa milicya w Niemczech.

Berlin, 15 marca (PAT). Telegraphen Compagnie donosi:

»Reichsanzeiger« ogłasza ustawę o stworzeniu tymczasowej milicyi. Ustawa upoważnia prezydenta państwa do rozwiązania wojska i utworzenia tymczasowej milicyi, złożonej z ochotników. Główna komenda nad milicyą tą spoczywać będzie w rękach prezydenta państwa.

Pokuta Niemiec.

Paryż, 15 marca (PAT). Na bankiecie, wydanym przez delegacyę amerykańską, sekretarz stanu Lansing podniósł, że cierpienia niemieckie, które przez cztery lata pogrążały świat cały w ogniu i krwi, są okupem za ich zbrodnie. Obecny chaos, w jaki Niemcy popadły, jest ceną za niecne czyny, jednakże cena ta jest znikomą wobec tego co ucierpiała Francya i inne narody. Lansing składa największy hołd podziwu godnym wojskom francuskim, które walczyły z taką odwagą, że świat cały zaciągnął wobec nich dług wdzięczności. Lansing zalecał wreszcie, **aby Niemcom dano chleb i żywność, aby się mogły oprzeć anarchii,** wykonać postanowienia traktatu pokojowego i płacić cenę, jaką się na nich nałoży.

Członkowie niemieckiej delegacyi pokojowej.

Weimar, 15 marca. Gabinet zajmował się szczegółowo sprawą pokoju. Na czele niemieckiej delegacyi na kongres pokojowy będzie stać minister spraw zagranicznych Brockdorff-Rantzau. Członkami jej będą ministrowie David i Giesbert, poseł bawarski w Bernie Adolf Mueller, profesor Schuecking i bankier hamburski Warburg. Prawdopodobnie w połowie kwietnia wyjedzie delegacya niemiecka do Paryża. Erzberger mimo nalegań nie chce należeć do delegacyi.

Polityczny komitet.

Wiedeń, 15 marca (PAT). »N. Fr. Presse« donosi z Berlina:

»Berliner Tageblatt« przynosi informacyę, nadeszłą przez Hagę, że **Clemenceau, Lloyd George, Orlando i Wilson w przyszłości utworzą najściślejszy komitet, który będzie rozstrzygał o wszystkich najważniejszych sprawach.** — Obecna rada dziesięciu zajmie w ten sposób drugie miejsce. Do rady dziesięciu będą prawdopodobnie dopuszczeni pułkownik House, lord Robert Cecil, belgijski minister spraw zagranicznych Huysmanns i inne osobistości. Są także widoki, że i przedstawiciele państw neutralnych będą dopuszczeni do nowej rady państw koalicyjnych, lecz w tej kwestyi decyzya jeszcze nie zapadła.

Niemcy wydają flotę handlową.

Wiedeń, 15 marca (PAT). Dzienniki donoszą z Hagi:

Amsterdamski „Telegraf" dowiaduje się z Brukseli, że na plenarnem zgromadzeniu obustronnych delegatów do komisyi rozejmowej, **doszło do całkowitego porozumienia. Delegacya niemiecka przyjęła warunki w sprawie wydania handlowej floty niemieckiej.**

Socyalizacya przedsiębiorstw w Niemczech.

Weimar, 15 marca. **Ustawa o socyalizacyi przedsiębiorstw została w trzeciem czytaniu uchwalona** przez Zgromadzenie narodowe.

Otwarcie rynku pieniężnego dla Niemiec.

Wiedeń, 15 marca (PAT). Wiedeńskie Biuro korespondencyjne donosi z Hagi:

Według doniesienia »Associated Press« na podstawie wyniku prowadzonych w Brukseli rokowań **blokada finansowa Niemiec będzie zniesiona.** Wobec tego stanie dla Niemców otworem neutralny rynek pieniężny. Niemcy będą więc mogły swoje zapotrzebowanie pieniężne pokryć pożyczkami w neutralnej zagranicy, przez co uzyskają środki na zapłacenie żywności, którą koalicya ma im dostarczyć.

O depozyty w schowkach bankowych.

Wiedeń, 15 marca. Rozporządzenie ministra skarbu, mocą którego ma nastąpić zgłoszenie i zamknięcie wszystkich schowków bankowych, wywołało popłoch. Jest nadzieja, że nastąpi dodatkowe zbadanie zgłoszeń i otwarcie schowków.

Poseł jugosłowiański w Wiedniu.

Wiedeń, 15 marca (PAT). **Przybył tu nowy** poseł jugosłowiański dla Wiednia, Pogacznik, były wiceprezydent austryackiej Izby poselskiej. Pogacznik wprawdzie »ad personam« został zamianowany posłem, ale zanim stosunki dyplomatyczne się uregulują, będzie on używał tylko tytułu przedstawiciela królestwa serbsko-chorwacko-słowieńskiego.

Pożyczka obrony narodowej.

Paryż, 15 marca. (PAT). Radiotelegram stacyi krakowskiej.

Wysokość pożyczki obrony narodowej we Francyi podniosła się w ciągu drugiej połowy lutego o 909 milionów, przewyższając subskrypcyę za pierwszą połowę lutego, która wydała 849 milionów. Ogółem subskrypcya za cały luty wyniosła **1.754 milionów.**

Wypuszczenie bonów losowych przyniosło w ciągu lutego 1.873 miliony.

Przyspieszenie rokowań pokojowych.

Genewa, 15 marca. Jak donosi londyńskie biuro Reutera, prace konferencyi pokojowej mają być tak przyśpieszone, ażeby delegaci niemieccy mogli przybyć do Paryża dnia 23 albo 25 bm.

Pokój preliminarny.

Wiedeń, 15 marca (PAT). »N. Fr. Presse« donosi, że **podpisanie pokoju preliminarnego nastąpi już z końcem przyszłego tygodnia.**

Wilson w Paryżu.

Wiedeń, 15 marca (PAT). Wiedeńskie biuro kor. donosi z Paryża:

Przybywającego do Paryża prezydenta Wilsona powitał na dworcu kolejowym Poincaré.

Marynarka wojenna angielska.

Londyn, 15 marca (PAT). Telegram agencyi Havasa.

Izba gmin uchwaliła jednogłośnie kredyt na marynarkę, upoważniający do ustalenia rzeczywistego stanu służby morskiej na 280.000 ludzi.

Główne dowództwo armii nadreńskiej.

Paryż, 15 marca (PAT). Iskrowa depesza stacyi warszawskiej.

Sir Williams Robertson został mianowany głównym dowodzącym armii nadreńskiej.

Francya i Jugosławia.

Belgrad, 15 marca. (PAT). Radiotelegram stacyi krakowskiej.

Otwarto tu francuskie biuro handlowe celem propagandy i rozwoju stosunków handlowych i ekonomicznych między Francyą i Jugosławią. Biuro ma na celu ułatwiać stosunki kupcom jugosłowiańskim z kupcami francuskiemi, jakoteż ułatwiać podróż do Europy.

Komunikacya w b. Austro-Węgrzech.

Wiedeń, 15 marca (PAT). Biuro korespondencyjne wiedeńskie donosi:

Amerykański pułkownik inżynieryi Rya, który ma kierować transportami żywności i węgla na obszarach byłej monarchii austro-węgierskiej, oświadczył, że odbył już konferencyę z fachowcami z wszystkich państw narodowych, powstałych z **byłej monarchii Austro-Węgier. Jest** on przekonany, że komunikacya, którą kieruje, będzie się obecnie odbywała bez zarzutu. Zażądał on wyraźnie, aby dla przewozu środków żywności i węgla **nie istniały żadne granice**, tem bardziej, że granice poszczególnych państw narodowych nie są jeszcze definitywnie ustalone. Gdyby wbrew oczekiwaniom **transporty napotykały na jakiekolwiek trudności, musiałby się Rya zwrócić do najwyższej rady wojennej sojuszników, która bez wątpienia zarządziłaby obsadzenie wojskiem spornych obszarów.**

Serbia w wojnie światowej.

Paryż, 15 marca. (PAT). Radiotelegram stacyi krakowskiej.

Jugosłowiańskie biuro prasowe ogłasza następujące daty: Serbia zmobilizowała w ciągu wojny 20 procent całej ludności a 40 procent ludności męskiej. Wystawiła ona łącznie z ochotnikami jugosłowiańskiemi dwie dywizye, które walczyły na froncie rumuńskim, a liczyły razem 40.000 ludzi wraz z 10.000 ochotników z Ameryki i licznych stron, przybyłych na front saloniki. Ogółem z tymi, którzy walczyli na innych frontach, oraz z 50.000 ludzi zmobilizowanych przez Czarnogórę. Serbia miała pod bronią w ciągu wojny 600.0000 ludzi. Straty nasze są następujące: Zmarłych, rannych i chorych 369.617, to jest więcej niż połowę zmobilizowanych ludzi. Straty poniesione przez ludność cywilną według oficyalnej statystyki rządu austro-węgierskiego, ogłoszonej w roku 1917 wraz z tymi, którzy zginęli na polu walki, w więzieniach i obozach internowanych wynoszą 630.000. Z tego widać, że naród serbski złożył w ofierze więcej niż milion ofiar dla zwycięstwa sprzymierzonych, co wynosi prawie czwartą część ludności królestwa serbskiego.

Sułtan i rząd opuszczają Konstantynopol.

Wiedeń, 15 marca (PAT). »W. Allg. Ztg.« donosi z Zurychu:

»Secolo« donosi, że władze tureckie i sułtan **opuścili Konstantynopol** w niewiadomym kierunku.

Ameryka przeciw Włochom.

Belgrad, 15 marca (PAT). Jugosłowiańskie biuro prasowe donosi:

Ameryka zagroziła Włochom, że wstrzyma wszystkie dostawy wojskowe, gdyby Włochy dalej uprawiały swą politykę imperyalistyczną i nie otworzyły granic jugosłowiańskich.

† Poseł Wład. Czaykowski.

Wiedeń, 15 marca (PAT). Zmarł tu w 73 roku życia były poseł do rady państwa i na Sejm krajowy dr Władysław Czaykowski.

Zarząd rolnictwa i dóbr państwowych w Galicyi.

Od 6 do 11 marca b. r. odbywały się w Krakowie w siedzibie centralnego Urzędu odbudowy narady delegatów ministerstwa rolnictwa i dóbr państwowych, pod przewodnictwem szefa sekcyi Makowskiego, oraz przedstawicieli właściwych działów Komisyi Rządzącej, namiestnictwa, władz agrarnych, weterynaryjnych, lasowych, dyrekcyi domen i lasów, a także przedstawicieli studyum rolniczego, Towarzystwa Kółek rolniczych i innych. Przedmiotem obrad była sprawa warunków i sposobu objęcia zarządu rolnictwa i dóbr państwowych w Galicyi przez władze centralne warszawskie, oraz ujednostajnienie administracyi w tym zakresie w obydwóch częściach państwa.

Obrady, odbyte na posiedzeniach plenarnych i w szeregu podkomisyj specyalnych, doprowadziły do ustalenia zgodnej opinii wszystkich naczelników, że sprawa objęcia zarządu przez władze centralne, oraz ujednostajnienia administracyi rolnictwa według zasad, zastosowanych w Królestwie Kongresowem, nie tylko nie napotyka na jakiekolwiek trudności, lecz przeciwnie, jest rzeczą pilną i zupełnie dojrzałą **i winna być przeprowadzona niezwłocznie,** zarówno w interesie ogólno-państwowym, jak również ze względu na interesy rolnictwa w Galicyi. — Pewne odrębności prawne i organizacyjne stosunków galicyjskich będą uwzględnione przez zachowanie obowiązujących postanowień prawa materyalnego, oraz przez wydanie formalnych przepisów przechodnich, którymi kierować się będą urzędy rolnictwa i dóbr państwowych, utworzone na terenie Galicyi.

W pierwszym rzędzie oczekiwać należy powołania na terenie zaboru austryackiego komisyj ziemskich, komisyj ochrony lasów, **przekształcenia dyrekcyi domen i lasów na okręgowy zarząd dóbr państwowych,** oraz innych zarządzeń, zmierzających do ujednostajnienia zarządu.

Prace konferencyi zostały zakończone w dniu 11 marca b. r., poczem delegacya warszawska udała się z powrotem do Warszawy w celu przedstawienia właściwym władzom centralnym wyników narad i wniosków, które się z nich wyłoniły. Wskutek utrudnień w komunikacyi ze Lwowem, nie mogli wziąć udziału w naradach zaproszeni przedstawiciele Wydziału krajowego i Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie. Porozumienie się z temi instytucyami nastąpi osobno w drodze, jaka będzie możliwa.

Walne Zgromadzenie krakowskiego Koła T. N. S. W.

Pierwsze w wolnej, niepodległej Polsce doroczne walne zebranie członków Krakowskiego Koła Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych zgromadziło przed kilkoma dniami w Collegium novum pokaźną ilość uczestników. Zebraniu przewodniczyli kolejno: wiceprezes prof. Marcinkowski i prezes profesor uniwersytetu Chrzanowski. Wstępna część posiedzenia poświęcona była **sprawie Gdańska.** Aktualny referat pod tytułem: »Historyczne i prawne podstawy rewindykacyi Gdańska« wygłosił prof. dr Weiner, poczem uchwalono przesłać kompetentnym czynnikom rezolucye za przyłączeniem Gdańska do Polski. Następnie po przywitaniu przez przewodniczącego gości, między innymi dyr. Rychlika, naczelnika działu oświatowego w P. K. L., rozpoczęto walne zebranie. Sprawozdanie z czynności wydziału za rok ubiegły przedstawił sekretarz Koła, profesor Władysław Koch. Z obszernego sprawozdania wynika, iż Koło krakowskie okazało w okresie wojny pełną żywotność. W roku sprawozdawczym wydział urządził 30 posiedzeń Koła z 38 referatami; posiedzeń wydziału odbyto 14. Posiedzenia członków Koła dotyczyły spraw personalnych, ekonomicznych, aprowizacyjnych, naukowych i obchodów narodowych, a przedewszystkiem najbliższych zadań polskiej szkoły średniej i przygotowania planów dla przyszłej polskiej narodowej szkoły. Referaty kolejno wygłosili: prof. Weiner, profesor uniwersytetu dr Sobieski, dr docent Korczyński, dr Dawidowski, dr Zathey, dr Karbowiak, dr Dreas, profesor dr Zaremba,

Jr. Dubanowicz, T. Łopuszański. dyrektor dr Zawiliński, ks. dr Ciemniewski, Wł. Koch, J. Wiśniowski, J. Werner, A. Bielak, A. Balicki, B. Kielski, J. Śnieżek, J. Bystrzycki, dr Flach, dr Chrupek, K. Wróblewski, L. Skoczylas i inni.

Nad planami, dotyczącymi budowy szkoły przyszłej, pracowały w szczególności sekcye: polonistyczna, filologiczna, neofilologiczna, historyczno-geograficzna, matematyczna, fizyczna, przyrodnicza, rysunkowa i wychowania fizycznego, a nadto świeżo powstałe: sekcya szkolnictwa handlowego i sekcya szkolnictwa przemysłowego. Te wszystkie sekcye w roku sprawozdawczym odbyły posiedzeń 58. Ponadto działała »Komisya referentów«, wybrana z poszczególnych sekcyj, pod przewodnictwem profesora dra Dawidowskiego. Odbyła posiedzeń 46. Referentami do poszczególnych przedmiotów byli profesorowie: ks. Kulig, dyrektor Schmidt, K. Stach, Kielski, Maurer, dr Zathey, Jakóbiec, dr Ziemnowicz, dr Kleczkowski, dr Hoborski, Zakrocki, Krawczyk, dr Długopolski, dr Fuchs, Sławomirski i p. H. Witkowska.

Wydział Koła w roku sprawozdawczym przeprowadził skutecznie sprawę honoraryów w zakładach prywatnych, przedsiębrał liczne kroki w sprawie ogólnej poprawy bytu nauczycielskiego, a w szczególności licznej rzeszy zastępców t. zw. suplentów, poruszał skutecznie sprawy wnoszenia reklamacyj w wojsku austryackiem nauczycieli i ich ubytek dla szkół. — W głośnym referacie prof. Karbowiaka: »Przed ruiną szkolnictwa galicyjskiego«, poddał myśl i dopomógł do stworzenia konsumu nauczycielskiego, akcyą swą wspierał humanitarne i narodowe cele, pozostając w ścisłym kontakcie z pokrewnemi stowarzyszeniami miejscowemi i licznemi z obszaru wolnej Polski. Sprawą subskrybcyi pożyczki państwowej polskiej, wydział niejednokrotnie się zajmował i trzykrotnie na posiedzeniach Koła energicznie zachęcał członków do subskrybowania. Poza szeregiem przeprowadzonych spraw dążył wydział do zsolidaryzowania nauczycielstwa około swego towarzystwa, doprowadzając obecnie liczbę członków ponad 300 mimo ubytku licznych członków wskutek śmierci. Zmarłym W. Zgromadzenia serdeczne wspomnienie i cześć oddało.

Nad sprawozdaniem sekretarza przeprowadzono dyskusyę, w której głos zabierali prof. dr Flach, dyr. Rychlik, dr Jakóbiec, Wesołowicz, poczem na wniosek dyr. Winkowskiego, uchwalono wydziałowi absolutoryum a członkom wydziału prof. Chrzanowskiemu, Dawidowskiemu, Weinerowi i sekretarzowi prof. Kochowi podziękowanie za rozwiniętą działalność w Kole. — Również i skarbnikowi Koła, prof. Szaflarskiemu, na wniosek prof. K. Stacha imieniem Komisyi rewizyjnej udzielono absolutoryum i podziękowanie za dokładne prowadzenie ksiąg kasowych.

Po omówieniu kilku spraw zawodowych, a przedewszystkiem tak palącej kwestyi unormowania płac zastępców nauczycieli, która w przemówieniach dra Krajewskiego, Patonia, Wróblewskiego, Dziurzyńskiego, dra Weinera, Lederera i innych jaskrawy znalazła wyraz, przystąpiono do wyboru nowego Zarządu Koła w skład którego weszli prof. uniw. Ign. Chrzanowski, jako prezes Koła; prof. A. Marcinkowski, jako wiceprezes i wydziałowi: prof. Bystrzycki, dr Jakóbiec, dr Dawidowski, Kielski, Koch, Patoń, Rozmarynowicz, Szaflarski, dr Szyszka ks. dr Szymeczko, Śnieżek dr Wasung Wł. dr Weiner St. i Werner Jerzy.

W skład Komisyi rewizyjnej weszli: prof. T. Niedzielski, ks. Stach i dr St. Zathey.

Wśród wniosków przedłożonych, omówił imieniem wydziału prof. Koch sprawę wynajmu stałego lokalu, któryby był punktem zbornym dla członków Koła miejscowych i pozamiejscowych, dla posiedzeń, czytelni i bibliotek pedagogicznej i zarazem terenem dla podniesienia towarzyskiego życia. Sprawę przekazano wydziałowi do załatwienia.

Nowy wydział zbierze się na pierwsze posiedzenie w sobotę dnia 15 b. m. w Collegium novum (p. II seminaryum slawistyczne) o godz. 7 i pół wieczorem w celu dalszego ukonstytuowania się i wyznaczenia programu prac i działalności na rok bieżący. W szczególności wydział zajmie się także sprawą »sejmu nauczycielskiego«, jaki latem bieżącego roku ma być zwołany przez wszystkie nauczycielskie stowarzyszenia do Warszawy dla omówienia całokształtu spraw stojących w związku z nauczycielstwem i budową dalszą narodowego szkolnictwa we wszystkich ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej.

KRONIKA.

Kraków, 15 marca.

WYJAZD OBCYCH PODDANYCH Z KRAKOWA. Wczoraj wieczorem wyprawiono z Krakowa koleją, drogą na Bogumin i Brzecławę (Lundenburg) większą partyę obcych poddanych, którzy dla rozmaitych przyczyn chcieli, bądź też musieli, opuścić granice Polski. Byli to przeważnie Czesi i Niemcy, pewna liczba także Jugosłowian, w większej części wojskowych, razem było ich około 360 osób. Dano im 53 wagony, w tem 7 wozów meblowych na rzeczy, które ze sobą zabierali. Wozy były przeważnie czeskie, ze stacyi krakowskiej dano im tylko lokomotywę oraz kilka wozów ciężarowych. Większa część przymusowych uchodźców wyjeżdżała z żalem, albowiem wielu miało tu rodziny, wielu z dawna było tu osiadłych itd.

Przed wyjazdem dokonano przy nich rewizyi i odebrano niektóre rzeczy, zwłaszcza pochodzenia wojskowego. Niemcy jednak i Jugosłowianie, którzy jechali na Wiedeń, najbardziej obawiali się Brzecławy, gdzie byli pewni, że ich Czesi przy rewizyi ogołocą doszczętnie. Wyjeżdżającym towarzyszyła komisya, która specyalnie przybyła, aby zabrać uwolnionych internowanych.

Z KOMITETU OBCHODU KOŚCIUSZKOWSKIEGO. Posiedzenie plenarne wszystkich sekcyi komitetu, odbędzie się dnia 16 marca w sobotę w sali konferencyjnej magistratu o godzinie 6 popoł. Komitet prosi gorąco o niezawodne przybycie wszystkich członków, oraz tych Polaków, którzy chcą dopomódz w urządzeniu obchodu.

ODROCZENIE ZJAZDU ODBUDOWY KRAJU. Z Warszawy telegrafują: Z powodu trudności komunikacyjnych ze Lwowem ministerstwo robót publicznych odwołuje wyznaczony na dzień 18 bm. zjazd w sprawie odbudowy kraju. Następny termin zostanie ustalony w czasie właściwym.

NA OCHRONĘ KRESÓW. Otrzymujemy następujące pismo: Właściciele sklepów kolonialnych, jak i wszelkich handli artykułami spożywczymi, proszeni są gorąco przez Komitet ochrony kresów o dalsze datki za miesiąc marzec. Lutowa zbiórka udała się w zupełności. Poczucie obywatelskie większości naszych kupców pobudziło ich do chętnego składania nieraz i większych darów, za co wyraża im Komitet serdeczne podziękowanie. Akcya jednak ustawać nie może, gdyż tak żołnierz polski, jak ludność kresowa, a wreszcie chroniący się u nas uchodźcy, wszyscy w naglącej potrzebie ratunek otrzymać winni. Panie komitetowe zatem sekcyi aprowizacyjnej zaopatrzone odpowiedniemi legitymacyami obchodzić będą sklepy spożywcze, prosząc o choćby najmniejsze ofiary, które zaliczy się jako podatek narodowy za marzec.

Z RADY SZKOLNEJ KRAJOWEJ komunikują: Minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego powołał do ministerstwa w Warszawie członków Rady szkolnej krajowej: radcę dra Okęckiego Stanisława, inspektorów krajowych: dra Karola Opuszyńskiego i Michała Siwaka, oraz dyrektora gimnazyalnego dra Zygmunta Zagórowskiego, dotychczasowego sekretarza prezydyalnego w Radzie szkolnej krajowej.

PROMOCYA. Prof. Władysław Kłosowski otrzymał w Uniwersytecie wiedeńskim stopień doktora filozofii.

O DODATKI DLA WDÓW PO NAUCZYCIELACH. Piszą nam z kraju: Wdowy i sieroty po nauczycielach ludowych nie otrzymały w tym roku dodatku drożyźnianego i pobierają pensyę z przed wojny, chociaż i wówczas jak ogółowi wiadomo, były one bardzo skromne. Możeby władze przypomniały sobie także o tych istotach żyjących na świecie o chłodzie i głodzie i wydały odpowiednie zarządzenia, aby ulżyć ich nędzy.

SKŁADNICA SPOŻYWCZA NAUCZ. LUDOWYCH. III walne zgromadzenie członków „Składnicy spożywczej nauczycielstwa ludowego" w Krakowie, stow. zarejestr. z ogran. odpow. odbędzie się dnia 22 marca 1919 o godzinie 5 popołudniu w lokalu „Ogniska nauczycielskiego" w Rynku głównym 29. II p. Za Radę nadzorczą: Karol Drozdowski, przewodniczący. Józef Bronisław Szado, sekretarz.

OBŁAWA POLICYJNA. Wczoraj odbyła się w Podgórzu obława, w ciągu której odebrano od podejrzanych indywiduów różne w ostatnich dniach skradzione przedmioty, jak bieliznę, broń i tytoń. Broń oddano władzom wojskowym.

PASKARZE TYTONIOWI. Jak wiadomo, od długiego czasu po całem mieście uwijają się mali chłopcy, sprzedający po wygórowanych cenach papierosy, sporządzone częścią z tytoniu fajkowego, częścią z różnych niemożliwych ingredyencyi. Dotychczas tolerowano ten proceder z dziwną wyrozumiałością. — Wczoraj dopiero przytrzymała policya niesumiennych małoletnich paskarzy w liczbie kilkudziesięciu. Sprzedawali oni swój produkt po 50 halerzy za jednego papierosa. Odebrano im kilkanaście setek papierosów.

POWSZECHNE WYKŁADY UNIWERSYTECKIE. Z dniem 17 bm. rozpoczyna się nowa serya wykładów na temat przyszłości gospodarczej Polski. Szereg fachowych prelegentów poruszy zagadnienia o pierwszorzędnem dla nas znaczeniu. Cykl ten rozpoczyna się wykładem prof. dra Adama Krzyżanowskiego. Dnia 18, 19 i 20 bm. prof. dr Antoni Górski wykładać będzie „O produkcyi i obrocie ziemiopłodów w Polsce". Wykłady odbywać się będą w sali Kopernika (collegium novum), początek o godzinie 7 wieczorem. Wstęp od dorosłych 80 hal., dla młodzieży 40 hal.

ZADUŻO ŚMIECI! Pisaliśmy niedawno o nieporządkach panujących w dzielnicy VII i VIII, co miało ten skutek, że zarząd czyszczenia miasta zarządził wyniesienie śmieci, które leżały w podwórcach 6—10 miesięcy. Niestety śmieci te wyniesiono tylko i wysypano na ulicę przed okna i drzwi mieszkańców. Obecnie leżą tam wielkie stosy nieczystości, wygrzewających się do słońca, za podmuchem zaś wiatru, wpadających przez okna do mieszkań. Gdy zaś nastały pogodne, jakoby wiosenne dni i spragnione słońca i powietrza dzieci opuściły duszne pokoje, wychodząc na ulicę, stały się te śmieci ulubionem miejscem spotkania i zabawy tych najmłodszych obywateli, przyczyniających się w ten znakomity sposób do roznoszenia wszelkich bakteryj i zarazków. Dość przejść ulicami takiemi, jak Dietlowską, Orzeszkowej, Nową, żeby zaobserwować te piękne obrazki. W innych zaś dzielnicach naszego miasta, nie widać wprawdzie na ulicach takich stosów śmieci, jest ich natomiast pod dostatkiem w podwórzach kamienic. Zarząd czyszczenia miasta, jakby spał snem sprawiedliwym. Cóż więc dziwnego, że epidemie, a przedewszystkiem epidemia tyfusu plamistego nietylko nie chcą ustać, ale się ciągle rozszerzają, a przecież wiosna za pasem i mamy tysiące bezrobotnych, szukających pracy i przymierających głodem.

Z kraju.

RATUJMY DZIECI LWOWSKIE. Otrzymujemy następującą odezwę: Aby usunąć dzieci polskie z obszaru ciągłych walk i poprawić ich odżywienie, podjęto w Rzeszowie z końcem stycznia z inicyatywy pani Jadwigi Kriesowej akcyę dla rozmieszczenia dzieci lwowskich po domach prywatnych, dworach, plebaniach i t. d. W Rzeszowskiem zabrano w ten sposób ze Lwowa większą gromadkę dziatwy. Podobną akcyę podjęła w lutym Warszawa, zabierając ze Lwowa 100 dzieci. W Ropczyckiem i w Warszawie zdołano już sporą gromadkę dziatwy porozmieszczać w gościnie po domach prywatnych zarówno w mieście, jak i na wsi. Ale nie powinno być polskiego domu, któryby tych małych gości nie chciał przygarnąć, skoro tylko dowie się o tej ważnej i pilnej potrzebie. W tej nadziei zwracamy się do wszystkich dworów i plebanij z prośbą o przyjmowanie w gościnę dziatwy lwowskiej aż do ustania walk. Łaskawe zgłoszenia prosimy przesyłać wprost do Towarzystwa „Ochrona dziecka" we Lwowie (ul. Rutowskiego 5), powiatowe Komitety ratunkowe zaś prosimy o zajęcie się odbiorem dzieci ze stacyi kolejowych i przewozem do domów, ofiarujących gościnę. Komitet ratunkowy dla Lwowa, Kraków, Uniwersytet.

JASŁO. (Wiec w sprawie Gdańska). W dniu 9 bm. o godzinie 12 w południe odbył się przy udziale tłumów, jakie zdołała pomieścić nasza sala: „Sokoła", wiec w sprawie naszej narodowej wolnego dostępu do morza z Gdańskiem i odpowiednią piędzią ziemi nadbałtyckiej. Wiecowi przewodniczył burmistrz miasta, Dr Baranowski. Na temat tej ważnej sprawy Polski, przemówił Dr J. Flach, prof. z Krakowa. Wiec zakończono jednogłośnem przyjęciem rezolucyi, którą zredagował prof. Hammer.

ZAKOPANE, 12 marca. (Wiec gdański. — Wieczór eksperymentalny. — Wyjazd generała Szeptyckiego na front).

W niedzielę w południe odbył się w sali „Sokoła" tłumny wiec w sprawie Gdańska. Referat wygłosił Dr Adam Szelągowski, profesor lwowskiej Wszechnicy, podkreślając w dobitnych a jędrnych słowach znaczenie prastarego portu polskiego dla niepodległego państwa. Referent zgłosił rezolucye, które wśród oklasków jednomyślnie uchwalono.

Znany telepata dr Radwan, urządził w poniedziałek wieczór eksperymentalny, który ściągnął do sali „Morskie Oko" bardzo wiele publiczności. Wszystkie eksperymenta, dotyczące zakresu suggestyi, hypnozy i telepatyi udały się Drowi Radwanowi znakomicie.

Przebywający tu od dwóch tygodni na kuracyi b. szef sztabu generalnego generał dywizyi hr. Szeptycki, który tu z takiem oddaniem i poświęceniem zajął się, jako jeden z głównych członków komitetu urządzeniem rautu na rzecz inwalidów Wojsk Polskich (czysty dochód około 7.000 koron), a następnie z chwilą przyjazdu pułkownika Wade, w codziennych z nim konferencyach, acz nieoficyalnie, informował go całą duszą o niezaprzeczonych prawach Polski do Spiszu i Orawy — powołany został na front na nowe, wysoce odpowiedzialne stanowisko. Stolica podtatrzańska, która z radością obserwowała każdy krok generała, urządziła mu przy wyjeździe serdeczną owacyę. Na dworcach kolejowych w Zakopanem, Poroninie oraz w Nowym Targu, specyalnie wysłane oddziały brygady strzelców podhalańskich w pełnym rynsztunku honorowały przyjazd wysokiego dowódcy. Generał Szeptycki pożegnał się z brygadyerem Galicą niezwykle serdecznie.

POBORY ZMILITARYZOWANYCH KOLEJARZY. Z Warszawy telegrafują: Rozporządzeniem ministerstwa spraw wojskowych w porozumieniu z ministerstwami kolei żelaznych i skarbu w wykonaniu artykułu II dekretu z dnia 27 grudnia 1918 r. Nr. 442 o mobilizacyi wojsk kolejowych i służbie na polskich kolejach wojskowych, zarządza się aż do ostatecznego uregulowania tej sprawy.

1) Stali pracownicy kolei państwowych pełniący służbę wojskową otrzymywać będą oprócz należytości wojskowych następujące procenta ich dotychczasowych poborów cywilnych:

a) Żonaci względnie wdowcy z dziećmi albo kawalerowie mający obowiązek utrzymywania rodziny 60 proc.; b) kawalerowie bez obowiązku utrzymywania rodziny 50 procent.

2) Pracownicy dziennie płatni, którzy pełnią służbę kolejową niemniej jak rok, w razie powołania ich do służby wojskowej otrzymają jednorazowo jednomiesięczny ich zarobek i pobierają od dnia 1 następnego miesiąca: a) żonaci względnie wdowcy z dziećmi albo kawalerowie mający obowiązek utrzymywania jednego członka rodziny jedną trzecią część; b) żonaci z jednem dzieckiem albo kawalerowie z obowiązkiem utrzymywania dwóch członków rodziny, połowę; c) żonaci z dwojgiem albo więcej dzieci, dwie trzecie części dotychczasowego wynagrodzenia.

3) Pracownicy pozostający w rezerwie kolejowej, o ile przedtem pracowali na kolei przynajmniej przez rok, otrzymają w razie powołania do służby wojskowej oznaczone powyżej pod a), b) i c) części poborów, obliczone według wypłacanych im należytości w rezerwie.

4) W ustępach 1), 2) i 3) wykazane dodatki procentowe względnie części płac cywilnych otrzymają pracownicy kolei w razie pełnienia służby wojskowej poza swojem ostatniem stałem miejscem służbowem, względnie miejscem zamieszkania. Pełniący służbę wojskową w miejscu dotychczasowego pobytu otrzymają jedynie połowę tych poborów.

5) W wypadkach zastosowania powyższych przepisów tracą moc obowiązującą ogólne przepisy o zasiłkach dla rodzin pracowników, którzy pełnią służbę wojskową.

6) Zastosowanie powyższych przepisów wchodzi w życie od dnia rozpoczęcia służby w wojsku polskiem.

DYMISYA KS. EUSTACHEGO SAPIEHY. Z Warszawy telegrafują: Pan prezydent ministrów przyjął dymisyę ks. Eustachego Sapiehy z urzędu generalnego komisarza państwowego urzędu do spraw powrotu jeńców, uchodźców i robotników i poruczył zastępcy generalnego komisarza panu Kazimierzowi Pawlikowskiemu prowadzenie urzędu w dotychczasowym charakterze.

REGESTRACYA STOWARZYSZEŃ KULTURALNYCH. Z Warszawy donoszą: Ministerstwo sztuki i kultury prosi wszystkie stowarzyszenia, związki i kluby artystyczne z działu architektury, malarstwa, rzeźby, archeologii, krajoznawstwa, przemysłu artystycznego, muzeologii, opieki nad zabytkami, towarzystwa literackie, czytelnie, towarzystwa dramatyczne, towarzystwa i instytucye muzyczne, wszelkiego rodzaju, o nadesłanie statutów i sprawozdań z ostatniego roku pod adresem ministerstwa: Warszawa, Aleje Ujazdowskie 37.

ZNALEZIONĄ dzisiaj pewną kwotę pieniędzy (niżej 100 K) odebrać można za udowodnieniem w Zarządzie drukarni Literackiej, przy ul. Jagiellońskiej 10.

REPERTOAR TEATRU MIEJSKIEGO IM. JUL. SŁOWACKIEGO.

W sobotę, 15 bm.: „Zacisze domowe" J. Courteline'a i „Romantyczni" E. Rostand'a.

W niedzielę, 16 bm. popołudniu: „Artykuł 264" K. Zalewskiego; wieczorem „Wachlarz lady Windermere" O. Wilde'a.

REPERTUAR MIEJSKIEGO TEATRU POWSZECHNEGO.

W sobotę, 15 bm.: „Dzwony z Corneville".

W niedzielę, 16 bm. popołudniu: „Pani X"; wieczorem: „Oj, mężczyźni, mężczyźni".

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI
Wydawca.
RUDOLF OSMAN.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi)

SKÓRĘ NA PODESZWY i brandzle kupię w każdej ilości. STANISŁAW HACHAJ, pracownia obuwia, ul. Tomasza l. 9, sklep.

Z Drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10. Rządca drukarni L. K. Górski